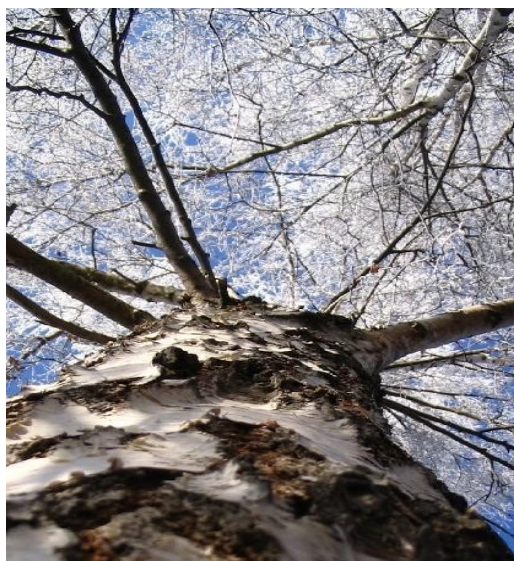

2014/2
únor

Poutník

časopis Obce unitářů v Brně
(webové vydání)

POUTNÍK

Obsah čísla 2/2014

Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: Dvě významná výročí	3
Blahopřání	4
Ing. Dr. Otakar Mikeš, DrSc.: Životopis Dr. Karla Hašpla	5
Dr. Karel Hašpl: Potřebuje člověk náboženství?	9
Dr. Karel Hašpl: Meditace	18
Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: Skryté rozměry života	19
Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: Modlitba	23

Karel Hašpl

DVĚ VÝZNAMNÁ VÝROČÍ

Letošního roku nelze přehlédnout dvě významná výročí **Dr. KARLA HAŠPLA** (1904 -1964), oblíbeného kazatele, autora mnoha článků charakterizujících unitářství a spolupracovníka Dr. Norberta Fabiána Čapka. V lednu jsme vzpomínali 110. výročí narození Karla Hašpla a v prosinci si budeme připomínat jeho úmrtí.

K přiblížení díla této osobnosti vyšla poutavě uspořádaná publikace zásluhou br. Rev. Ludka Pivoňky: **KAREL HAŠPL – POTŘEBUJE ČLOVĚK NÁBOŽENSTVÍ?** Kniha je nazvaná dle jednoho článku z časopisu *Cesty a cíle* z roku 1945 a uvádí výběr z Hašplových článků z 30. a 50. let dvacátého století. Při jejich pozorném čtení je patrný myšlenkový vývoj pisatele, který byl ústředním duchovním správcem Náboženské společnosti československých unitářů v letech 1943 -1958. Články se zaměřují především na vymezení unitářské identity a zabývají se tématy jako smysl náboženství, mystika, unitářské principy, náboženská autorita, Absolutno, Ježíš Nazaretský, Starý a Nový zákon, modlitba, zázraky atd. Kniha je vkusně a přehledně uspořádaná a doplněná mnoha málo známými dobovými fotografiemi ze života Unitarie. Publikaci lze zakoupit na všech shromážděních a setkáních naší obce (viz program na obálce časopisu a dále na webových stránkách **UNITARIA BRNO, PRAHA, PLZEŇ**).

V únorovém čísle přinášíme Životopis Dr. K. Hašpla od br. Ing. Dr. Otakara Mikeše a ukázkou prvního článku z uvedené knihy. Rovněž naše shromáždění v první pátek tohoto měsíce bude věnováno odkazu a tvůrčímu přínosu Dr. Karla Hašpla pro naše unitářství, ale také jeho přínosu do pokladnice duchovního bádání obecně.

*Hodně klidu a času ke studiu a vlastním tvůrčím myšlenkám
nejen v tomto zimním měsíci
přeje nám všem*

Jarmila Plotěná

*****

BLAHOPŘÁNÍ

všem členům i přátelům Brněnské obce unitářů, kteří se narodili v únoru

VŠE NEJLEPŠÍ!

- 1.2.** Anna Janková
- 3.2.** Zdeňka Špírková
- 7.2.** Jelena Horníčková
Julius Kodrik
- 12.2.** Bohuslav Páral
- 22.2.** Heda Kunclová
- 23.2.** Rostislav Imrýšek

*****

Foto na titulní straně: P. Sedlák
Foto Karel Hašpl: unitářský archiv
Foto Slunečnice: P. Sedlák
Otakar Mikeš

ŽIVOTOPIS DR. KARLA HAŠPLA

Bratr Karel Hašpl je po zakladateli Dr. Norbertu Fabiánu Čapkovi (jehož byl oddaným spolupracovníkem) druhou nejvýznamnější osobností českých unitářů. Proto je jistě důležité, ale i zajímavé uvést jeho stručný životopis. V něm se budeme věnovat jen jeho životním osudům, neboť literární dílo zpracoval Rev. Luděk Pivoňka. Níže uvedené informace jsou převzaté z mého dřívějšího a obsažnějšího článku nazvaného Necírkevní duchovní učitelé v naší vlasti, který byl publikován v roce 2008 ve 4. čísle časopisu plzeňských unitářů Svobodná cesta.

Karel Hašpl se narodil 26.ledna roku 1904 manželům Františku a Alžbětě Hašplovým v Želci u Tábora jako druhý syn. Již od dětství jevil velký zájem o náboženství, stal se ministrantem a chtěl být knězem. Praktické důvody však jeho rodiče donutily přimět syna k jinému povolání. Po vychození obecné školy v Želci a následně měšťanky absolvoval dvouletou obchodní školu a stal se úředníkem pojišťovny Moldavia Generali. V dospívání však začal pochybovat o různých dogmatech katolické církve. Zaujaly ho ideály Chelčického a Komenského, a proto přestoupil k českobratrství. Avšak i tam se setkal se strnulým církevnictvím, které ho neuspokojovalo. Vrstevnice jeho zesnulé matky – členka Svobodného bratrství (založeného Dr .N. F. Čapkem) sestra Vacková – ho brzy poté přivedla do tohoto centra. Promluvy bratra Čapka Karla Hašpla tak oslnily, že našel pravý smysl své náboženské orientace. Brzy se stal učitelem nedělní školy. K tomuto Hašplovu obrácení došlo v lednu 1922.

Karel Hašpl se pak blíže seznámil s rodinou bratra Čapka a Čapkovi synové Eduard a Viktor se stali jeho nejlepšími kamarády. Když začal bratr Čapek vydávat časopis Cesty a cíle, jeho syn Eduard byl pověřen administrací. Karel Hašpl mu z přátelství chodil pomáhat po úředních hodinách v pojišťovně a brzy se stal nejpilnější neplacenou pomocnou silou ve Svobodném bratrství. Teprve 16. srpna roku 1924 byl formálně přijat do jeho služeb s platem nepatrným, což však překonával nadšením a láskou k věci. Bratr Karel Hašpl se brzy seznámil s dcerou N. F. Čapka Bohdan-

kou. V roce 1926 obdržela sestra Bohdanka Hašplová stipendium ke studiu na unitářské teologické fakultě The Pacific Unitarian School for the Ministry v Berkeley v Kalifornii. Na základě její žádosti bylo však stipendium převedeno na Čapkovu pomocníka, bratra Karla Hašpla. Ten do Spojených států odjel v srpnu, sestra Bohdanka ho následovala až v prosinci a zůstala přitom nějaký čas v New Yorku, aby si vydělala peníze na další cestu. Tím ztratila první semestr v Berkeley, což však později dohnala pilným studiem. Bratr Hašpl odjížděl do USA s celkem nepatrnými základy angličtiny, ovšem jazykové znalosti si pilným studiem a houževnatostí brzy zdokonalil tak, že nejen vykonal úspěšně zkoušky, ale mohl dokonce i přednášet ve sborech v okolí.

Když do Berkeley přijela sestra Bohdanka, nastala jim s Karlem Hašplem nejen společná studijní a jiná práce, ale také společná starost o živobytí. Bratr Karel měl o byt postaráno, musel si však ze svého opatřovat stravu a ostatní potřeby. Sestra Bohdanka neměla ani byt, ani stravu. Oba si vydělávali peníze, jak se dalo. Bratr Karel měl například na starosti úklid jednoho domu, a když kuchařka onemocněla, dokonce i vařil, ačkoliv jeho tehdejší kuchařské znalosti nebyly valné. Společné osudy a starosti, ale zejména vzájemná láska vedly k tomu, že sestra Bohdanka a bratr Karel uzavřeli studenský sňatek. Po něm 1. května 1928 manželé Hašplové obdrželi byt pro studující manžele. Ovšem ani poté nebyla starost o živobytí snadná. Za deset dolarů například obdělávali zahradu u kostela, nebo jezdili do Oaklandu vyučovat v nedělní škole. Tam bratr Hašpl organizoval a připravoval učitelský sbor. O prázdninách podnikali větší práce, aby měli peněžitou rezervu pro příští školní rok. Největší dřinu zažili v roce 1930, kdy si vydělávali na cestu zpět do Evropy. Pracovali tehdy za nesmírných veder na meruňkových plantážích dvou Američanek.

Manželé Hašplové se vraceli ze Spojených států s výbornými vysvědčeními a diplomy bakalářů teologie. Lze říci, že byli považováni za jedny z nejlepších studentů. Berkeleyjská teologická fakulta, která bratra Hašpla ordinovala na unitářského duchovního, jej později vyznamenala teologickým doktorátem. Bylo mu nabídnuto místo, jež by oběma zajistilo bezstarostnou budoucnost. Toužili však po vlasti, do které cestovali neobvyklým způsobem: vraceli se přes Japonsko (kde navštívili přátele), dále přes Mandžus-

ko, Koreu, Čínu, SSSR a Polsko. Do Prahy dorazili v říjnu roku 1930.

Počínaje rokem 1931 až do roku 1940 bratr Hašpl pilně pracoval v Náboženské společnosti československých unitářů. Přitom se v letech 1934 až 1938 zúčastnil světových kongresů náboženství pokrokových vyznání, a to v Anglii, Dánsku, Spojených státech amerických a v Holandsku. V Praze Karel Hašpl vypracoval osnovy vyučování, organizoval nedělní školu a učitelský sbor, který připravoval pravidelnými přednáškami. Dojížděl i do mimopražských obcí či skupin, tedy do Brna, Plzně, Pardubic, Kladna, Jičína, Nymburka, Besednice a Rakovníka. Mimoto pomáhal N. F. Čapkovi ve věcech duchovní správy, pořádal kurzy náboženských věd a semináře, psal do Cest a cílů a podobně. Přitom si však chtěl doplnit československé školní vzdělání, vystudoval tedy soukromě reálné gymnázium a po maturitě v roce 1938 se dal zapsat i na univerzitu na přednášky z medicíny a později i z filozofie. Po odchodu bratra Čapka byl v březnu roku 1941 ustanoven přednostou duchovní správy Náboženské společnosti československých unitářů a převzal veškeré jeho funkce, hlavně přednášky, náboženské úkony, vedení matrik, duchovní poradnu a některé další úkoly a práce.

Na konci války se bratr Hašpl aktivně a statečně zúčastnil pražského květnového povstání. Stavěl s ostatními barikády u Karlova mostu a po revoluci se vrátil domů ve vojenské uniformě a s puškou na rameni. Při výčtu Hašplových poválečných aktivit a zásluh nemůžeme opomenout jeho spoluúčast na organizování mezinárodní pomocné služby, označované písmeny USC z anglického Unitarian Service Committee, kde zastával funkci předsedy československé pobočky. V době poválečné nouze byly do Československa dováženy velké zásoby šatstva a potravin, které byly skladovány v suterénu paláce Unitaria. Hašpl je rozdělával mezi potřebné unitáře, ale často obdarovával i potřebné nečleny. Další jeho zásluhou byla pomoc s vybudováním dětského domova v Olešovicích, který podporuje Unitaria dodnes. Organizovaly se tam běžně adopce na dálku, kdy Američané finančně podporovali vybrané děti.

V těchto a podobných aktivitách Hašpl pokračoval i po únorovém bolševickém puči, až mu někteří členové vyčítali sklon k levi-

cové orientaci Unitarie. Bratr Hašpl – pocházející z malých skromných venkovských poměrů – měl vskutku silné sociální citění, avšak z počátečního marxistického opojení ho během dvou let vyléčila praxe komunistů a Hašpl začal být totalitním režimem pronásledován, což se časem stupňovalo. Od zatčení jej ochránilo jen jeho vážné onemocnění. Představitelé STB se obávali, že kdyby ve vězení zemřel, vrhlo by to na režim špatné světlo. Ukázalo se totiž, že onemocněl tehdy dost záhadnou nevyлéčitelnou chorobou, latinsky nazývanou myasthenia gravis, která se sice zhoršuje pomalu, je však smrtelná. Na tuto chorobu zamřel i známý řecký rejdář a miliardář Aristoteles Onassis, druhý manžel Jacquelyny Kennedyové, z čehož je patrné, že v tehdejší době ji žádné peníze překonat nedokázaly. Bratr Hašpl byl proto nazýván “chodící vězeň”.

Žena bratra Hašpla – Bohdanka Hašplová – si zasluhuje samostatnou zmínku. Byla Karlovou pomocnicí, společnicí, spolupracovnicí a zapsala se nejen do dějin unitářství, ale i do náboženských poměrů v naší vlasti obecně, neboť byla první ženou v českých zemích, která oficiálně působila jako duchovní. Koncem zimy 1959 se k Hašplovým dostavil bratr Dr. Dušan Kafka se vzkazem, že se Karel Hašpl s ním musí okamžitě dostavit na ministerstvo. Tam byl ihned zbaven funkce a s ním musela z Karlovy ulice, z Unitarie, odejít i sestra Bohdanka. Naštěstí se v druhé pražské unitářské obci na Vinohradech uvolnilo místo duchovního a sestra Bohdanka tam byla přeřazena. Tato dobře prospívající obec však byla v krátkém čase totalitním režimem zrušena a v místnostech zřízeno agitační středisko. Sestra Bohdanka však pro unitáře aktivně nezištně pracovala jako autorka četných promluv i jinak až do konce života. Vraťme se však ještě na chvíli zpět, k rodině Dr. Hašpla. Narodily se jim dvě děti v sedmiletém odstupu. První byl syn Borek a druhá dcera Livie. Sestra Livie vystudovala teologii a aktivně pracovala v různých funkcích, avšak nepřeje si, abych její práci vyzdvihoval, což respektuji. Proto se nyní vrátíme k jejímu otci.

Ten neměl Čapkův charismatický patos, řečnický oheň a strhující výmluvnost. Byl klidnějším, avšak výborným a pohotovým debatérem a promýšlel všechno do důsledků. Byl rozeným analytikem a syntetikem, hloubavým duchem, jenž trpělivou a důk-

ladnou prací získal velký filozofický rozhled, což mu umožnilo domýšlet náboženské problémy až téměř ke kořenům. Vtiskl tak pevnou kostru ideové stavbě našeho unitářství. Jeho literární tvorba už dlouho vyžadovala samostatné pojednání (což je nyní splněno díky této knize a jejímu editorovi Luděku Pivoňkovi). K bratru Čapkovi se vzhlíželo se zbožnou úctou, avšak zůstával určitý odstup. K bratru Hašplovi naopak lidé přicházeli, aby mu byli co nejbližší. Cítili se s ním uvolněně, neboť byl nejen jejich přítelem a rádcem, ale měl i smysl pro humor. Zákeřná choroba však pomalu, ale jistě ničila postižený organismus, a tak bratr Hašpl po deseti letech nemoci dne 27. prosince roku 1964 ve svých šedesáti letech zesnul. Spolu s bratrem Čapkem položili základy naší Unitarie, na kterých je možné dále stavět, i když tak mohutného rozmachu, jakého dosáhla v jejich éře, se asi v nejbližší době nedočkáme. Přesto je naší povinností snažit se jejich duchovní odkaz stále postmoderním způsobem rozvíjet.

Karel Hašpl: Potřebuje člověk náboženství?
Praha, Unitaria, 2011, str. 13 - 17

Karel Hašpl

POTŘEBUJE ČLOVĚK NÁBOŽENSTVÍ?

Dostal jsem dopis od posluchače našich přednášek. Psal celkem sympaticky, ale vytýkal nám, že se obíráme náboženstvím. „Jsme přece v době, kdy je jisté, že člověk náboženství nepotřebuje. Náboženství mělo snad svou cenu v minulosti, kdy bylo třeba lidi strašit, kdy bylo zapotřebí jim hrozit peklem a božím trestem, aby jednali správně. Ale dnes toho není již zapotřebí.“ Tak zní úryvek jeho dopisu.

Možná, že se i mnozí jiní lidé pozastavují nad tím, že by moderní člověk potřeboval náboženství, a snad si myslí, že je nanejvýš dobré pro děti, ale že pro dnešního dospělého člověka náboženství nemá ceny.

Jiní lidé se naproti tomu děsí, když si dovolíme nějakou kritiku náboženství. Mezi našimi základními zásadami jest také tato: „Užívatí rozumu i v náboženských věcech.“ Když se tedy řídíme touto zásadou a uvědomujeme si, v čem ortodoxní církve a jejich učení jednájí proti této zásadě, zdá se oněm dobrým lidem, že se rouháme. Myslí, že nejsme náboženštlí, že popíráme pravé náboženství, boříme náboženstvou stavbu a bereme lidem něco, bez čeho nemohou žít. Proto si chceme všimnout tohoto problému a říci, jaké je naše hledisko.

Máme-li správně odpovédět na otázku, zda člověk potřebuje náboženství, je třeba si nejprve ujasnit, co míníme náboženstvím. Lidé se často hádají o pouhá slova, o pouhé pojmy, kdežto jádro jim uniká.

Nemyslím, že náboženství je obřadnictvím, či že obřadnictví je náboženstvím. Některým lidem se líbí všelijaké ceremonie a ztožňují tyto úkony s náboženstvím. Bylo by to asi totěž jako dokazovat, že člověk potřebuje nutně k životu varieté, cirkusu nebo loutkového divadla. To všechno může sloužit k zábavě, rozptýlení, k podnícení citů, k osvěžení, ale není to nijak podstatné. Mnohé ceremonie, které bývají spojovány s náboženstvím a které se vykonávají s velkou důležitostí, jako by byly významnou a nezbytnou složkou náboženství, jsou ploché, bezduché, člověku nic nedávají, nijak jej citově nevzpružují, nepodněcují, nemají proto valné ceny. Ceremonie nejsou náboženstvím.

Ani víra ve smyslu teologickém není náboženstvím. Dokonce dokazovat, že náboženstvím je jen určitá víra, kterou doporučuje a často kategoricky předpisuje některá církev nebo sekta, je jistě pochybené. Na světě jsou víry, kterých člověk nejenže nepotřebuje, ale které mu dokonce škodí; jsou víry či spíše pověry, které jsou často zaměňovány za náboženství, které člověku zužují jeho obzor, probouzejí v něm nežádoucí stavy, rozněcují i nenávisť proti lidem jiných názorů. Jsou víry, jež z lidí dělají fanatiky, kteří nemyslí a často se uchylují od normálního života. To všechno není náboženstvím a toho všeho moderní člověk nepotřebuje, ale naopak, čím dříve se zbaví škodlivých pověr, tím lépe pro něho i celou lidskou společnost.

Náboženstvím není ani příslušnost k nějaké církvi. Že je někdo zapsán v nějakém společenství, neznamená, že se s ním stal již

zázrak. Neříkám, že by příslušnost k některé církvi nebo náboženské společnosti neměla významu. Má význam a mohla by mít ještě mnohem větší. Kdyby některé společenství lidí usilovalo například o vytvoření nejlepších charakterů, o platnost pravdy a spravedlnosti ve všem, o šíření lidskosti, bylo by jistě na místě, aby v něm bylo mnoho lidí spojeno v celek, aby se takové práci dařilo. Ale je něco zcela jiného, tvrdí-li některé společnosti, že prosté členství v nich zaručuje člověku spásu po smrti a poskytuje mu výsady, jakých by se mu nedostalo, kdyby v této společnosti nebyl. Jestliže se takovému pouhému a často jen formálnímu členství říká náboženství, nelze popírat, že takového náboženství člověk nepotřebuje. Ale prosté členství není náboženstvím.

Co je tedy náboženství? Není to jen pouhá víra, není to příslušnost k církvi a nejsou to obřady; je to však způsob života, který vyplývá z našeho poměru k Bohu, lidem, světu (veškerenstvu). Můžeme také říci, že je to způsob života, který je výsledkem uvědomělého a procitěného poměru k Veškerenstvu, k vesmírné Řádovosti, či, chcete-li, k Bohu.

Nemůžeme popřít skutečnost, že žijeme. Nemůžeme přehlédnout, že máme rozum, cit a vůli, že máme určité aspirace, určité naděje a přání. Rovněž nemůžeme popřít, že žijeme v tomto světě, že se s ním stýkáme, že jsme jím obstoupeni, že jej musíme respektovat a podřizovat se jeho zákonům a řádům. A nelze ani přehlédnout, že tu žijeme vedle ostatních lidí, že si musíme svůj život upravovat uprostřed společenského žití, shonu a boje člověka s člověkem, neboť všichni zápasíme o své bytí a musíme si nějak své místečko na Zemi připravit a upravit. To jsou skutečnosti, které není možno popírat. Každý člověk má dvojí možnost: buď se bude snažit, aby si upravil co nejlépe svůj poměr k těmto skutečnostem a podle toho se zařídil, nebo nemusí na nic dbát, se ohlížet a žít tak, jak den přinese. V tom je rozdíl mezi člověkem náboženským a nenáboženským. Náboženský člověk se zastavuje nad skutečností svého života a ptá se; jaký je smysl mého života? Jakou úlohu tu hraji já? Kam směřuje mé úsilí? Kam směřují mé nejvnitřnější tužby? Náboženský člověk se ptá, proč má vědomí, proč myslí, proč cítí, proč chce to nebo ono, proč touží po tom a onom. Člověk nenáboženský se o tyto věci nestará. Ani ho nenapadne, aby se zamýšlel nad životem, aby uvažoval nad svými tužbami.

Chce se mu jíst, tedy jí, chce se mu spát, jde si lehnout, má nějaká přání, hledí je ukojit. Ale řekněte, kdo z obojích lidí má ze života více? Čí obzory jsou větší? Jakému člověku může stačit jen jídlo, pití a spánek? Jakým je člověk, který se nepozastaví nad životem, ani ve chvíli, kdy se života dotkla smrt? Sami odpovíte, že to může být člověk jen úzkých a nízkých obzorů, zaostalý, hrubý, materialistický, který se valně neliší od ostatních živočichů.

Člověk může jít přírodou se zavřenýma očima, nevšímat si ničeho, nikdy se nepozastavit nad krásou hvězdné oblohy, nad východem, nad západem slunce, nad krásným květem. Může chodit světem lhostejný k těmto věcem. Nemusí se zajímat o zákonitost a neúprosnost přírodních řádů, nemusí se ho dotknout probouzející se jaro nesčetnými krásami, to vše může jít kolem něho bez evokace jediné myšlenky. Ale co bychom řekli o takovém člověku? Patrně asi, že je necitou, jenž nemá srdce, že je bližší němé tváři než lidské bytosti, protože se v něm nerodí myšlenka, jiskérka citu. A to je právě typ nenáboženský. To je člověk, kterého nezajímá poměr k vesmíru a jeho dějstvím.

A co bychom řekli o člověku, který by se nezajímal o jiné lidi, který by k nim neměl nijakého vztahu? Takový člověk, jenž by se na nikoho neusmál, nikoho by neměl rád, s nikým by necítil, nikomu by nepodal ruky, pro nikoho by nic neudělal. Kdyby viděl dítě, jak zápasí o život ve vlnách řeky, netečně by přihlížel jeho zoufalé úzkosti, kdyby spatřil na cestě zraněného člověka, ani by brvou nepohnul, kdyby viděl hořet sousedův dům, klidně by se otočil a šel svou cestou. Dovedeme si představit takového člověka? Těžko. Ale byl by to typ člověka, který nemá vztahu k lidem okolo sebe, kterému na jiných lidech nesejde. Byl by to člověk ryze nenáboženský.

Kdybychom hledali po celé Zemi, nikde bychom nenašli takový čistý, naprosto nenáboženský typ. Vždy jsem tvrdil, že každý člověk je do nějaké míry náboženský, ať jde o primitiva, nebo o génia; každý člověk si vytváří nějaký poměr k světu, k lidem, k veskerenstvu. Ale vím, že někteří lidé si tento poměr náležitě neujasňují a neřeší jej. A musíme si uvědomit, že takový neujasněný stav, takový neupravený poměr nesou také ovoce.

Jestliže si člověk vyřešil jen ledabyly otázku náboženskou, dal si tím základ k ledabylému způsobu života. Jestliže si myslí, že mu

stačí jen malý, úzký a nízký pohled na život, má život úzký, nízký a nicotný. Domnívá-li se, že mu stačí, jestliže si upravil jen provizorně svůj poměr k lidem, nebo si dokonce tvoří vztah negativní, to jest má mínění o lidech, že jsou jen darebáci, podvodníci, zloději a ukrutníci, nečekejme od takového člověka život světce, ale ani ne život spokojený.

Mluvím-li o lidech nenáboženských, bude po tomto vysvětlení jasno, jaký typ lidí mám na mysli. Ať tvrdí kdokoli cokoli, je to právě náboženství, jež pomáhá člověku rozšiřovat jeho obzor, prohlubovat jeho vědomí, probouzí jeho svědomí, pomáhá upravovat cestu k jiným lidem, vede člověka k většímu pochopení života, a člověk pak vidí život z hlediska vyššího a většího odstupu. Není možné, aby se ještě potom zastavoval a klopytal přes malichernosti, aby lkal nad materiálními ztrátami, aby nevěřil dále v lidi, i když jej někdo zklamal. Náboženský člověk má vyšší a širší obzor. Vidí všechno dějství a vidí toto dějství ve větším měřítku. Náboženský člověk vidí větší obraz a vidí jej ve větším a krásnějším rámu. A výsledkem je život vyrovnanější, život klidnější, krásnější a bohatší.

Myslím, že moderní člověk, aby byl opravdu moderním, aby mohl obstát v každém dějství světa, by měl mít co nejširší pohled na život a na svět, měl by si vytvořit a usilovat o nejkrásnější poměr k lidem a o nejjintimnější vztah k zákonitosti a řádovosti vesmíru. Tím by se stával člověkem opravdu velkým a povzneseným nad malichernosti. Proto jsem pevně přesvědčen, že člověk potřebuje náboženství, aby se stal takovým co nejdříve.

Všichni jsme v životě stavěni před nejrůznější otázky a stavy, o kterých a ve kterých se musíme rozhodovat. Někdy jsou to situace velmi nepříjemné a na našem rozhodnutí často spočívá celý další běh života. Jsme postaveni tváří v tvář problémům, ve kterých se musíme rozhodnout tak, či onak. Je zapotřebí odvažovat, měřit a zkoumat, zda je náš čin dobrý, či špatný a jaké následky by mohl vyvolat podobně...

Jsou chvíle, kdy člověk myslí, že by mohl vyhodit do povětří celou zem a že by to tak bylo správné. Jsou chvíle, kdy si myslíme, že zlo je nutno potírat ještě větším zlem, že je oheň nutný, aby spálil koukol. A jsme na rozpacích, jak se máme zachovat. Co je správné? A co bude správné zítra a za deset let? Co udělám, pro

co se rozhodnu, abych neposkvrnil svůj štít? Věřím, že v takových chvílích člověk tak řečeno nenáboženský je v zoufalé situaci, a protože nevidí dost daleko, nedovede odhadnout a postřehnout dosah svých činů a svých rozhodnutí, a je proto v nebezpečí, že se může dopustit něčeho, čeho by litoval po celý další život, co jej bude bolet, nebo co by znamenalo zničení velkých hodnot, které by nikdy nemohly být nahrazeny.

Jinak se však vede člověku náboženskému. Proč? Protože má ve své duši míru, kterou měří standard svého života. Nemůže se dopustit jen tak něčeho osudného, protože jeho poměr k člověku, věčným pravdám a hodnotám mu mnohé nedovolí. Prostě nemůže. Mohl by člověk vskutku náboženský někoho okrást, někoho zničit, mohl by někomu zapálit dům, mohl by třeba i v návalu zlosti, lítosti a citového rozehvěvání někomu ublížit nebo někoho o život připravit? To je nemožné. Náboženský člověk má pro všechno míru v sobě. Ani neví, proč, ale cítí, že některé věci jsou dobré, jiné špatné a zlé, nemůže si ani pomoci, je nucen šířit, co je dobré, protože mu vnitřní náboženské hledisko přikazuje, že dobro nemůže vzejít ze zlého, pravda se nemůže narodit ze lži, krása se nemůže vynořit z ošklivosti, klid se nemůže rozhostit z neklidu a síla nemůže vycházet ze slabosti. Proto je vnitřní silou puzen konat dobré, aby vzešlo více dobra a zlo mizelo působením dobra, musí stát za pravdou a pravdu hájit a šířit, protože ví, že tak je možno zdolávat nepravdu, nemůže jinak než budít a šířit klid a rozvahu, protože cítí, že tak jedná nejsprávněji. Musí se snažit mít rád, protože ví, že z lásky se rodí věčné hodnoty, kdežto z nenávisi vychází pohroma, zkáza, smrt a ničení.

Potřebuje člověk náboženství? Myslím, že člověk potřebuje dnes náboženství víc než kdykoli jindy. Jeho odolnost proti účinkům nárazů zvenčí je podrobena zkouškám, v nichž obstojí hlavně lidé skutečně a hluboce náboženští. Kdybychom dělali nový standard měř a vah, nové normy života a lidské součinnosti bez náležitě pozornosti ke vztahům člověka k člověku, bez náboženství, mohli bychom vytvořit míry nesprávné, standard nízký a škodlivý. Člověk potřebuje náboženství, aby vždy zůstal člověkem, dítětem věčnosti, spolutvůrcem hodnot.

Jest ovšem pravda, že život nás někdy tak bičuje, že pochybuje o svých silách. Člověku se může zdát, že není již možné,

aby vykonal, co si předsevzal, že není nadále možné, aby byl nadále člověkem, že není možné, aby snesl bolesti, které mu přináší život. Každý se cítí někdy takto malátným a oslabeným. Opouštějí nás síly, které jsme ještě včera cítili, opouští nás i klid. Mnohé naše naděje se rozplývají v nic. Zdá se nám, že nadchází noc, ve které není cesty k ránu, že nám zhasly všechny hvězdy, že nás všechno opustilo, že nás již nikdo nemá rád, že není možné, abychom dále šli životem.

Když takovéto chvíle úzkosti přijdou na člověka „nenáboženského“, často si sáhne na svůj vlastní život. Nemá sil k dalšímu boji s překážkami, složí zbraně života a zbavuje se života. Když přijdou životní rány na člověka „nenáboženského“, když se ho dotkne nějaká rána osudu, zemře mu milovaná bytost, nezdaří se mu něco, je zdrcen a zoufalý, často proklíná okamžik, kdy spatřil světlo světa, žal jej šířá a spaluje, není schopen jít dále, klesá, nemá, čeho by se zachytil, všechno mu připadá neutěšené, bezcenné, beznadějně a nesmyslné. Není to také jinak možné. Malý život nestačí na velké rány, úzký obzor nemůže pojmout širší rozhledy.

Jinak je to s člověkem náboženským. Také cítí rány osudu, také ho bolí, ale nezničí ho. Jeho se také dotýká zklamání, ale nezdeptá ho, jeho srdce také krvácí, ztrácí-li milovanou bytost, ale rána se hojí a srdce bije dál, protože cítí, že všechno má svůj smysl, hlubší význam, který na prvý pohled není vždy zřetelný, ale který tu je. Náboženský člověk má vždy novou naději, že po tmavé noci přichází slunný den, že po kruté zimě přijde opět jaro, že námaha a pilná práce přinese své ovoce a že utrpením se tříbí charakter a roste síla.

Potřebuje člověk náboženství? Zajisté! Není dost lidí, kteří cítí, že jsou na dně svých sil? Což není dost těch, které provází bolest celým životem, není dosti zarmoucených, opuštěných a zklamáných? Kde vzít sílu k životu, k novému životu? Může tuto sílu podniknouti více jídla, může ji rozproudit nějaký nápoj, může ji obnovit injekce, může ji dát člověk? Všechno je příliš slabé. Tuto sílu může dát Síla všech sil, Síla, která námi proudí, která naplňuje naše nitro, Síla, která dává vzlet našim myšlenkám, tatáž Síla, která udržuje světy ve věčných drahách a tvoří denně nové životy, nové divy. Ale k této Síle musíme mít patřičný poměr. Musíme své nitro

naladit na vlny Věčnosti, porozumět pokynům a hlasu Lásky a Moudrosti. A co je to jiného než náboženství?

Abychom pokročili o krok, abychom překonali překážky své životní cesty, abychom se nezastavili před horou, na kterou chceme vystupovat, abychom měli odvahu dostávat se k novým a vyšším metám, abychom měli chuť k životu, k životu plnějšimu a krásnějšimu, potřebujeme mocné povzbuzení, posilu, kterou může dát opravdové náboženství.

Ptávám se bratří a sester, přátel, posluchačů, co získávají v našich shromážděních? A často dostávám odpověď, že by mnohý už tu nebyl, kdyby nebylo unitářství, a dávno by si byl zoufal. „Našla jsem novou cestu života – změnil jsem se – ráda žiji a dnes mi nejsou ani největší překážky ničím – u vás jsem se naučila přijímat statečně rány, které ze mne udělaly člověka – vaše pohledy na život mi otevřely oči a dnes vidím, co jsem dříve neviděl – dnes žiji ve světě, který jsem dříve neznal – dnes prožívám radosti a krásy, kterým jsem dříve nevěřil a nevěnoval pozornost.“ To jsou jen nahodilé odpovědi nebo spontánní projevy, které slýchávám. Je toho mnohem více, co mi řekli, nebo napsali posluchači a čtenáři, a jsem jim za to vděčen, protože jejich projevy jsou měřítkem pro naši práci. Nám nejde o ceremonie, nejde o zevní efekty, nám nejde o slávu nového církevnictví, nám jde o nového člověka, o nové myšlení a cítění, o nové rozhledy, o hloubení nových studní života, nám jde o lepší, krásnější a plnější život zde na Zemi, a tím o nové, hodnotné náboženství.

Chceme, aby lidem toto nové náboženství pomáhalo lépe žít, aby jim ukazovalo omyly a radilo, jak se jich vystříhat, aby jim dávalo sílu i k těžkému životu, aby je učilo trpělivosti a probouzelo nové naděje, aby ukazovalo na nové obzory, aby člověka zbavovalo jeho nízkosti a zaostalosti a pomáhalo mu při úsilí a snaze dostat se na stupeň, který dnes odpovídá jeho vývoji a jeho poslání.

Věříme, že svět potřebuje takové náboženství. Včerejšímu světu stačily ceremonie, okuřování a kropení, nekonečné monotónní modlitby a fanfáry. Dnešnímu člověku to všechno nestačí. Včerejšímu člověku snad stačilo věřit, slepě věřit, dnešnímu pouhá víra již nestačí. Dnešní člověk chce vědět, chce sám poznávat a chce se přesvědčovat, chce sám okoušet a pít ze zdrojů tajemství.

Dnešní člověk si ujasňuje, že život má hlubší význam, než jak mu bylo napovídáno včera. Dnešní člověk nespátřuje smysl svého života v tom, přijde-li do nebe nebo do pekla, ale tuší, že je článkem vesmíru, že je nutnou součástí velkého dění, že by bez něho nebyl svět úplný, ale chce vědět, kde je jeho místo, chce své místo řádně zastávat, chce mít podíl na věčném tvoření, chce chápat smysl života a mít z něho radost, chce mít rád jiné a být milován. Proto musí podrobit revizi všechny své dosavadní myšlenky a názory, míry a vztahy, celý svůj dosavadní život a ujasnit si, co jej udržovalo v nevědomosti, co jej sráželo k zemi, co v něm podlamovalo důvěru, proč byl krátkozrakým, proč si nevšímal krás, které byly u jeho nohou a kolem něho, proč neviděl větší a širší horizonty.

Když si všechno náležitě promyslí, o všem uváží, všechno si prožije, myslím, že nám dá za pravdu, že krásnější a vyšší život, život větších nadějí, plnějších krás, život o větším rozpětí, širší vírou, mocnější vzpruhou není možný bez náboženství, bez uvědomělého, vyššího náboženství. Po takovém náboženství bude člověk toužit a poznaje je, oddá se mu cele a navždy. Člověk se potřebuje oprostít od mrtvého obřadnictví, upustit od titěrných věr a pověr, odvrátit se ode všeho, co se také mylně, nazývá náboženstvím, a bude svůj život vyjadřovat tím, co je nad obřadnictvím, nad teologizováním, nad slovíčkářstvím, nad malichernostmi. A bude pomáhat, aby i jiní lidé měli podíl na krásnějším životě.

Mnozí bratři a sestry ani netuší, jak jsou jim vděční lidé, které přivedli ke studánce, ze které pijí oni, že jim ukázali na místa, z nichž se do života dívají oni, že je upozornili na zdroje sil, z nichž sami čerpali a čerpají.

Všichni lidé jsme jen chvíli na této Zemi. Zda není naší povinností, abychom si tu pomáhali rozšiřovat svá hlediska, prohlubovat svá citění, usměrňovat své činy, zjemňovat své nitro, aby naše srdce více hrálo, aby se světem šířilo více světla, více krásy a více lásky? To je naše náboženství a je pro každého, kdo je potřebuje k životu uvědoměle vyššímu a lepšímu.

Cesty a cíle, ročník XXIII, leden 1945, č. 1
K. Hašpl, tamtéž, str. 21 -29

Karel Hašpl

MEDITACE

Krok za krokem spěchám a vyhledávám Tě, zdroji mého života, neboť bez Tebe nelze žít. Jsi dechem mého dechu, tlukotem mého srdce, jsi silou mých myšlenek a plamenem mého citu. Vyhledávám Tě svými pohledy, neboť bez Tebe neviděl bych barev, nesvítily by mně hvězdy, mrak by neměl zlatý lem a květ by ztratil svou krásu. Ty jsi zrak mého zraku, Ty jsi slunce mého dne a hvězda mých nocí, jsi ranním červánkem mých nadějí a večerním zdrojem blížících se snů. Volám Tě svými slovy a chci Ti vypovědět vše, co jsem se o Tobě dověděl, ale slova má umírají mi na rtech, protože nemohu jimi vystihnout Tvou velikost, vznešenost, velebnost. A tak mlčím a v mlčení se blížím k Tobě, v mlčení Tě poznávám a beze slov Ti říkám, co slovem nelze říci.

Kéž jsou mé pohledy nasyceny novým poznáním Tebe, kéž jsou má slova ozvěnou Tvých rytmů, kéž je mé mlčení nejvroucnější modlitbou, kdy duše má se snoubí s Tebou, aby poznávala hlubiny Tvého božství!

Unitářské meditace, Plzeň, 2001, str. 51

SKRYTÉ ROZMĚRY ŽIVOTA

Kniha „Skryté rozměry“ je složena z trojrozměrných obrázků provedených na počítači. Při troše trpělivosti a uvolnění může člověk vidět tzv. s t e r e o s k o p i c k y, to znamená, uvidí rozměr v obrázku, který při běžném pohledu neviděl. Takové moderní obrázky jistě všichni známe a máme s nimi svoje zkušenosti. Člověk nesmí při vyvolávání stereoskopického jevu hledět na vzorek obrázku ani na detaily, ale jaksí „skrz“ nebo „za“ obrázek, s jistým „nadhledem“ či spíš „vhledem“, aby uviděl jeho skrytý, tajemně se vynořující rozměr. Je to zážitek. Existují lidé, kteří nejsou schopni skrytý obrázek uvidět. Proč toto uvádět na začátku naší úvahy, která přece směřuje „za“ tyto módní počítačové hrátky? Na obrázcích se vynořuje, co se jinak skrývá a přesto je stále přítomno. Nepřipomíná vám to naše téma Skryté rozměry života? Analogicky tušíme, že za nevinnou hrou se skrývá nás všechny denně ovlivňující tajemství, totiž nám neznámý rozměr ne počítačem simulovaného ne obecného, ale našeho konkrétního života.

Sestupujeme tedy dál od skrytých rozměrů ke skrytým souvislostem. Jsou na každém kroku. A jen se o nich člověk dozví nebo jen zатуší na svém vlastním příkladu, může se většinou udivit, proč je lidstvo jako celek nepovažuje za největší poznatek, proč se jimi neřídí, proč nejsou všeobecně známy či z „oficiálních“ míst ve známost uváděny. Nejsou, alespoň u nás 40 let vůbec nebyly a kdo je zатуšil a dal najevo jejich znalost, byl okamžitě podezřelý, sledovaný nebo při jisté úrovni této znalosti oficiálními místy využitý pro „zvláštní úkoly“.

Dodnes ani ve světě nejsou běžným „majetkem“ lidí. Duchovní dimenze a jejich souvislosti s konkrétním životem jsou stále ještě na okraji společnosti. Např. Stanislav Grof píše ve své knize Za hranice mozku: „V konvenční psychiatrii mají spirituální sklony a zájmy zcela jasně patologický význam. Aniž by bylo jasně vysloveno, je jaksí implicitní v současném psychiatrickém systému myšlení, že duševní zdraví je spojeno s ateismem, materialismem a světovým názorem mechanistické vědy. Proto duchovní zážitky,

náboženská víra a zabývání se spirituálními praktikami obecně podporují psychopatologickou diagnózu....“ „Bylo by snadné /však/ - ukázat, že vzrůst ctižádosti, soutěživosti a potřeby udělat dojem odráží vzrůstající patologii spíše než zlepšení. Za současného stavu světa může být dobrovolné zjednodušení života známou duševního zdraví.“...

Situace v západní psychiatrii, týkající se definice duševního zdraví a nemoci, klinické diagnózy, obecné strategie léčby a zhodnocení terapeutických výsledků, je značně zmatená a mnohem horší, než bychom si přáli. Duševní zdraví a dobré duševní fungování jsou definována nepřítomností psychopatologie a chybí nám popis normálního člověka... Běžně dostupné psychiatrické techniky mohou těžko dosáhnout i skromného terapeutického cíle, definované Freudem: „změnit krajní utrpení neurotika v normální mízérii každodenního života.“ Stanislav Grof Za hranice mozku, P., Gemma 1992, s. 247

Dle spirituálních nauk duševní zdraví člověka nevědomého ani neexistuje a všichni potřebujeme lékaře – Boha, Cestu, Kosmickou mysl, Tao či, jak jinak nazvat Nepojmenovatelné. A tak i když nejsou skryté souvislosti běžně uznávány a žity – ZEMĚ JE JIMI NAPLNĚNA A VESMÍR JE JEJICH ODĚVEM, šeptá se o Ní v lidstvu od nepaměti, v jinotajích o nich hovoří mýty, pohádky a duchovní spisy všech dob, v závanech inspirace je tuší každé umění, v náповědích krásy všeho druhu jsou vštípeny citlivému člověku a v nezištném jednání, lásce a přátelství je jejich příslib. O jaké souvislosti jde?

1. Tušení či v lepším případě zážitek či prožívání souvislosti viditelného a zjevně žitého s neviditelným – s tím „co je za oponou“, ale „co za nitky našich činů a příběhů tahá“, co s nimi hýbe – čím vznikáme, jsme udržováni a j s m e.

K těmto souvislostem patří naše životní příběhy, podmínky, zájmy, radosti a problémy. Patří k nim „minulé životy a současné sny“, patří k nim skrytá souvislost zdraví a nemoci a s n e v i d i t e l n ý m i p ř í č i n a m i skryté souvislosti strachů a fobií všeho druhu. Všechny tyto souvislosti tkví v oblasti nás všech se týkající e t i k y.

Dříve nebo později se na nás a našich životech projeví obraz pečlivě ukryvaný, skrytý rozměr naší duše a my se setkáváme

s tím /nebo s těmi/, kým jsme nebo kým také jsme. Příklad ze živo-ta: Člověk nezřízené a jím samým samozřejmě nepřiznané cho-robne touhy po slávě, moci nad lidmi a penězích či bohatství a vlastnění jiného druhu /tedy snahy MÍT – schopnosti, sílu, vědo-mosti, které jiní nemají aj./, takový člověk se na určitém stupni kul-minace své touhy setká zcela zákonitě s jinou osobou stejné váš-ně, která si předměty touhy opatřuje již „na vyšší úrovni“, tj. má již jistý „systém“ v získávání a klamání okolí a má také markantní vý-sledky /v podobě vlastnictví žádaného/. Jeden druhým je přitaho-ván a posilován v přísluhování vlastním /společným/ iluzím, zdání vlastní důležitosti, schopnosti, chytrosti, duchovnosti apod. a hlav-ně vlastní kapse. To, že jde o slepou uličku s vážnými karmickými následky, třeba již v tomto životě, je jasné.

Nauka o reinkarnaci nám dovoluje pochopit, jakým způsobem každý z nás vytváří svoje příběhy /osud/. Ale mnohé lze odvodit rovněž ze současného života. V honbě za minulými životy bychom neměli podceňovat náповědu současných dnů.

Jde tedy, co nejobecněji vyjádřeno, nikoliv o skryté rozměry a vztahy z dnes tolik vydávaných knížek o záhadách a senzacích, ale o souvislosti a „tajemné rituály“ našeho zcela obyčejného živo-ta. Mezi jeho zdánlivou všedností a Tajemstvím nejvyšším je skry-tá souvislost, skrytá dimenze, již je naše duše.

2. Tak se nemůžeme divit souvislostem nás samých s příro-dou, se Zemí a Kosmem, který je stejně živý jako my sami.

3. Můžeme nyní také zатуšit souvislost toho, co zde bylo zmí-něno a co již tušíme o vývoji na Zemi, s našimi dějinami a s tím, co prožívá lidstvo a celá planeta dnes. Začínáme poznávat naše SKRYTÉ DĚJINY. Pomalu nám začíná svítat, že vždy a ve všem jde o skrytý kámen, který po očistění vydá vnitřek Země, tj. nás samých: *Visita Interiora Terrae Rectificando Invenies Occultum Lapidem* /Ideogram Smaragdové desky Herma Trismegista z r. 1702 „*Quadratum alchymicum*“. „V Desce, která je jakousi esoter-ní ontologií, její esencí, jde o recept, jak napomoci skrytým silám v člověku k tomu, aby iniciovaly a řídily jeho vývoj k vnitřní doko-nalosti, která je předobrazem, nikoli skutečností jeho bytí. Jde tu o postižení procesu, který alchymie přesně nazývá transmutací, te-dy proměnou podstat...“ píše Milan Nakonečný v knize: *Smaragdová deska Herma Trismegista, P., Vodnář 1994, s. 59.*

Na první pohled neviditelné, skryté rozměry člověka lze objevit např. v tzv. statistice o zdraví, která je více statistikou o nemocech. Hovoří jasně. Přírodní léčitelé s ještě citlivějšími diagnostickými postupy už vůbec nenacházejí žádného zdravého jedince. Oba směry želí tohoto stavu, zatímco náboženství a esoterika jej přijímají jako nezměnitelnou danost. Dle jejich pojetí je člověk ve světě polarit nutně nezdravý a hledá ztracenou jednotu, kterou zanechal v ráji, když se vydal na cestu svého vývoje. Je zajímavé, že školská medicína definovala zdraví způsobem připomínajícím esoterickou tradici. Říká se, že zdraví je stav prostý tělesného, duševního a sociálního utrpení. Podle toho snad neexistují na tomto světě, kromě příkladů v knihách anatomie, zdraví lidí.

Ať již nemocné bytí nás všech popíráme, sami sebe pyšně považujeme za výjimku nebo to považujeme za chybu tzv. zdravotní politiky nebo jako nutný důsledek odtržení od Jednoty, stále je zde skutečnost, že všichni máme šanci růst. Jde o to, zda chceme pokračovat v tisíciletém neúspěšném pokusu o odstranění utrpení nebo se ho chopíme jako ukazatele a následujeme ho. Neboť s vírou, že věci je možné „odstranit ze světa“ jsou lékaři sami. Fyzikové a chemikové vědí a dokazují, že jsou pouze možné proměny jedné formy v jinou. Například zmrzlá voda se mění v kapalinu a kapalina v páru. Ochlazením lze opět dosáhnout led. To je pro nás samozřejmostí a fyzika to vysvětluje zákonem o zachování energie, dle něž zůstává kvantum energie stále konstantní. Nikdy nelze něco skutečně zničit.

„Abychom tedy vyzdvihli na duševní rovinu téma, které jako „ztěžklé“ kleslo na tělesnou rovinu, musí být přivedena energie. Ještě víc energie je třeba k tomu, aby se téma dostalo na duchovní rovinu. Co nechceme mít ve vědomí, o čem se domníváme, že jsme to ignorování odstranili, končí skutečně v pravém slova smyslu stranou, v terminologii C.G.Junga ve stínu. Ten stojí proti já, které se vytváří ze všeho, co na sobě rádi přijímáme a s čím se ztotožňujeme. Potud nemá žádné já, žádný člověk radost, když se

setkává s tématy nakupenými ve stínu.“ Rudiger Dahlke, str. 17 a dále.

Jsou to setkání SE SKRYTÝMI ROZMĚRY ŽIVOTA, nikoliv čtení senzací a sbírání zajímavostí ze světa „duchovna“, probírání

laciných dnes módních témat. Setkání se stínem – se skrytým v člověku JE CESTA K CELISTVOSTI, CESTA K SOBĚ SAMÉMU.

Jarmila Plotěná

MODLITBA

*Naše životy Ti leží u nohou,
co víc Ti říkat, Pane,
znáš dny každého z nás,
vždyť jsou Tvým dílem.*

*Ve chvílích osamění
kéž zaslechneme Tvůj hlas,
že není marné naše putování,
že po stupních za Tebou
nekráčíme sami.*

*Zůstáváš s námi, když voláme, že jsi odešel
i v nejtěžší slze
se třpytí Tvůj drobounký smích.*

*Magnetická hora na vrcholu Cesty
zaniká v mlhách,
ale tiché Světlo jejího majáku
z ů s t á v á...*

*Je to světlo našeho srdce, to, skrze něhož se žije a nám nezbyvá
než bdít každý svým způsobem a denně prosit, aby toto neproměnné Světlo zářilo stále víc v proměnách každého dne.*

PROGRAM NA MĚSÍC ÚNOR 2014

Shromáždění se konají na ul. Staňkova 18a, Brno, budova OSC a.s.,
3. patro. Doprava: tramvaj číslo 1 a 6 - zastávka Hrnčířská

Středy 17 – 19 hod.:

- 2.2.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **SLUNEČNICE - ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ,
MEDITACE**
12.2.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **SLUNEČNICE - ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ,
MEDITACE**
19.2.: RNDr. Milan Lustig: **ZÁZRAKY PŘÍRODY**
26.2.: Ing. Pavel Sedlák: **MINIKURS POČÍTAČŮ**

Pátky 17 – 19 hod.:

- 7.2.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **POTŘEBUJE ČLOVĚK NÁBOŽENSTVÍ?**
Promluva ke 110. výročí narození Dr. Karla Hašpla
14.2.: Mgr. Vlastimil Krejčí: **TAJEMSTVÍ REINKARNACE**
21.2.: Prof. RNDr. Jan Novotný, CSc.: **TEORIE VŠEHO**
28.2.: Ing. Václav Pivoňka: **ČLOVĚK A VĚDOMÍ**

Čtvrtek 18,30 hod.:

- 13.2.: Setkání skupiny **ALLAN KARDEC:**
téma: **DLUHÝ A SPLÁTKY NA DUCHOVNÍ CESTĚ**
(přednes česky)

Děkujeme všem dárcům za finanční příspěvky na našich akcích.

Obec unitářů v Brně vydává měsíčník „Poutník“ obsahující původní články členů a přátel Unitárie, články z historie unitářství, poezii, aktuality i zábavu.

E-mailová adresa: unitaria.brno@seznam.cz. Viz též www.unitaria.cz.

Pokud si přejete tento program nebo časopis „Poutník“ dostávat e-mailem, sdělte vaši e-mailovou adresu v kanceláři Obce unitářů v Brně.

Redakční rada: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná, Mgr. Daniel Novotný,
Ing. Marie Vohlídalová, Ing. Ivan Sommer

MK ČR E 16083